

5. โอกาสและสู่ทางการลงทุนของนักลงทุนไทย (Opportunity for Thai Investment)

5.1 ภาพรวม

ในปีที่ผ่านมา (ปี 2002) อุตสาหกรรมแร่ของประเทศแทนซาเนียได้มีการผลิตแร่ทองแดง ทองคำ เงิน และเหล็ก แร่แคลไซต์ เพชร รัตนชาติ ยิบซัม ฟอสเฟต เกลือ ทราายแก้ว และโซดาแอช นอกจากนี้ยังมีการผลิตแร่ถ่านหิน ผลผลิตจากปิโตรเลียม วัสดุสำหรับการก่อสร้างเช่น ปูนซีเมนต์ กรวด หินปูน และทราย

ในปี 2002 ผลผลิตมวลรวมของประเทศ (GDP) วัดจากกำลังการซื้อเปรียบเทียบ (PPP) คิดเป็น 24.2 พันล้านเหรียญ GDP ในปี 2002 เติบโต 6.3% เมื่อเทียบกับการเติบโต 6.1% ในปี 2001 และ 5.6% ในปี 2000 และ 3.7% ในปี 1999 ผลผลิตภาคอุตสาหกรรมคิดเป็น 8.4% ของ GDP การก่อสร้างคิดเป็น 5% เหมืองแร่และเหมืองหินคิดเป็น 2.7% ไฟฟ้าและน้ำคิดเป็น 1.6% ของ GDP ตามลำดับ

หลังจากการขยายตัวถึง 13.1% ในปี 2001 มูลค่าผลผลิตในภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่ขยายตัวถึง 16.3% ในปี 2002 ระหว่างปี 1997-2002 มูลค่าผลผลิตของภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ย 15.8% ต่อปี เนื่องจากผลผลิตที่เพิ่มขึ้นอย่างมากของเพชรและทองคำ ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน มูลค่าผลผลิตของภาคก่อสร้าง ไฟฟ้าและน้ำมีการขยายตัวเฉลี่ย 9.5% และ 3.7% ตามลำดับ

ผลผลิตการส่งออกแร่ของประเทศมีการขยายตัวอย่างมากเมื่อไม่นานมานี้ ส่วนใหญ่เป็นการส่งออกทองคำ ซึ่งคิดเป็นมูลค่า 335.4 ล้านดอลลาร์ในปี 2002 ซึ่งคิดเป็น 35% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ผลผลิตส่งออกเพชรคิดเป็นมูลค่า 22.1 ล้านดอลลาร์ และแร่อื่นคิดเป็นมูลค่า 21.4 ล้านดอลลาร์ ผลผลิตแร่ส่งออกทั้งหมดมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็น 378.9 ล้านดอลลาร์ในปี 2002 จากมูลค่าส่งออก 51.1 ล้านดอลลาร์ในปี 1997 ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน สัดส่วนการส่งออกของแร่มีการขยายตัวเพิ่มเป็น 40% ในปี 2002 เมื่อเทียบกับสัดส่วน 7% ในปี 1997

อุตสาหกรรมแร่โดยเฉพาะการทำเหมืองทองคำยังคงมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จากการเพิ่มผลผลิตของเหมือง Bulyanhulu, Geita และเหมือง North Mara และการพัฒนาโครงการ Tulawaka คาดการณ์ว่าจะทำให้ผลผลิตทองคำของประเทศเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 46 ตันในปี 2003 54 ตันในปี 2005 และ 57 ตันในปี 2007 การลงทุนของ Afgem และ DeBeers น่าจะทำให้ผลผลิตแทนซาไนท์และเพชรเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาวะตลาดโลกเป็นหลัก จากการผลิตแร่เพิ่มขึ้นทำให้มีการส่งออกเพิ่มขึ้น IMF คาดการณ์ว่า GDP ของประเทศจะเติบโตเป็น 5.5% ในปี 2003 และ 6.3% ในปี 2004 หากการเติบโตของภาคอุตสาหกรรมก่อสร้างมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ก็จะทำให้การผลิตวัตถุดิบ เช่น หิน กรวด ทราย ยิบซัม เป็นต้น มีอัตราการขยายตัวเช่นกัน

5.2 โอกาสและสู่ทางการลงทุนด้านแร่

แทนซาเนียมีแหล่งทรัพยากรแร่มากมาย เช่น เพชร ทองคำ เหล็ก กลุ่มแร่ทองคำขาว ดีบุก ทังสแตน รัตนชาติ ถ่านหิน เป็นต้น เพชรมีการทำเหมืองมานานตั้งแต่ในอดีต และเป็นแหล่งที่มีชื่อเสียง

5.2 โอกาสและช่องทางการลงทุนด้านแร่

แทนซาเนียมีแหล่งทรัพยากรแร่มากมาย เช่น เพชร ทองคำ เหล็ก กลุ่มแร่ทองคำขาว ดีบุก ทังสแตน รัตนชาติ ถ่านหิน เป็นต้น เพชรมีการทำเหมืองมานานตั้งแต่ในอดีต และเป็นแหล่งที่มีชื่อเสียงของโลก ทองคำมีการสำรวจและทำเหมืองกันอย่างกว้างขวาง รัตนชาติโดยเฉพาะแทนซาไนท์ ที่มีชื่อเสียงระดับโลก

จากการที่รัฐมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ และโดยเฉพาะอุตสาหกรรมเหมืองแร่ก็ถูกจัดให้เป็นหนึ่งในภาคธุรกิจ Lead Sectors ดังนั้นเป็นโอกาสที่ดีต่อการลงทุนทำเหมืองในแทนซาเนีย

การลงทุนด้านเหมืองแร่ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนของต่างชาติเป็นหลัก มีการลงทุนทำเหมืองอย่างเป็นระบบทันสมัย และมีขนาดใหญ่ เช่น การลงทุนของกลุ่ม Holcim และ Lafarge ในโรงงานปูนซีเมนต์ การลงทุนในถ่านหินของประเทศจีน และการลงทุนในเมืองเพชรของกลุ่ม DeBeers เป็นต้น สำหรับการทำเหมืองของท้องถิ่นจะเป็นการทำเหมืองรายย่อยเสียส่วนใหญ่ และทำเหมืองในแหล่งแร่ที่มีราคาสูง เช่น ทองคำและเพชร เป็นต้น

สำหรับการลงทุนของนักลงทุนไทยในปัจจุบันนั้น ส่วนใหญ่เป็นการซื้อขายแร่รัตนชาติในประเทศ แต่ก็เริ่มมีการทำเหมืองพลอยบ้างเล็กน้อย ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากขาดข้อมูลเชิงลึกให้มีการลงทุน ขาดการสนับสนุนส่งเสริมจากภาครัฐอย่างจริงจัง หรือระยะทางไกลทำให้การติดต่อสื่อสารทำได้ลำบาก อย่างไรก็ตามแร่ที่นักลงทุนไทยควรให้ความสนใจในการลงทุนทำเหมืองได้แก่ แร่ดีบุก ทังสแตน แร่รัตนชาติ ทรายแก้ว เป็นต้น แร่เหล่านี้เหมาะแก่นักลงทุนไทย สามารถทำเหมืองได้โดยมีการลงทุนไม่มากนัก และเป็นแร่ที่นักลงทุนไทยมีความชำนาญและประสบการณ์พร้อม แต่จะต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม และ/หรือการตัดสินใจการสำรวจแร่เพิ่มเติม

5.3 ข้อได้เปรียบเสียเปรียบในการลงทุน ด้านแร่ในแทนซาเนีย

ข้อได้เปรียบเสียเปรียบในการเข้าไปลงทุนในประเทศแทนซาเนียดังนี้

ข้อได้เปรียบ

- ทรัพยากรแร่มีความอุดมสมบูรณ์
- นโยบายเปิดประเทศ ส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ
- สามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสื่อสารได้สะดวกในพื้นที่ทั่วไป
- ค่าแรงราคาถูก
- รัฐบาลไทยในปัจจุบันมีนโยบายเชิงรุกในการติดต่อการค้า การลงทุนในประเทศแถบแอฟริกา
- ระเบียบ เงื่อนไข วิธีการปฏิบัติของภาครัฐยังไม่เข้มงวดมาก

ข้อเสียเปรียบ

- ระยะทางไกล ทำให้การคมนาคมติดต่อสื่อสารระหว่างไทยและแทนซาเนียค่อนข้างยาก
- การทำเหมืองแร่ นอกเหนือจากแร่รัตนชาติ อาจจะต้องมีการเพิ่มมูลค่าในประเทศ โดยเฉพาะแร่ราคาถูก เช่น แร่อุตสาหกรรม เป็นต้น ซึ่งหมายถึงต้องเป็นการลงทุนครบวงจร
- ขาดแคลนระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน
- กฎ ระเบียบต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย และบางครั้งอาจไม่ง่ายในทางปฏิบัติ